

Også udviklingen inden for den *fri ungdomsuddannelse* har vist, at de unge selv opfatter udlandsophold som et væsentligt element i deres personlige og faglige udvikling. Næsten halvdelen af eleverne i denne uddannelse har i dag et udlandsophold med i deres uddannelsesplan. Og der vil utvivlsomt komme flere til.

I denne forbindelse skal nævnes Danmarks deltagelse i det pilotprojekt om en europæisk volontør tjeneste (European Voluntary Service), som EU kommissionen har iværksat i 1996. Projektet skal give de unge mulighed for – i en længerevarende periode – at yde en frivillig og ulønnet indsats i et andet land inden for forskellige almennyttige og kulturelle områder. Det forventes, at EU-kommissionen vil foreslå, at projektet gøres mere permanent.

Elevernes og de studerendes ønsker om at studere eller arbejde i udlandet rejser en række spørgsmål om internationale uddannelsesmuligheder, studievilkår, uddannelsesstøtte, økonomiske og sociale forhold, mv., som studievejlederne skal kunne besvare.

Vi skal derfor arbejde for at skabe en større international kompetence hos hver enkelt vejleder igennem hele uddannelsessystemet, således at de unges interesse for udlandsophold stimuleres på så tidligt et tidspunkt som muligt.

Det er under alle omstændigheder afgørende, at kurserne er med til at skabe forståelse for vigtigheden af internationale netværk, da det ofte er gennem sådanne netværk, at elever og studerende får tilbud om udlandsophold.

I den formaliserede studievejlederuddannelse på *gymnasie- og hf-området* indgår der allerede i dag et internationalt modul af en uges varighed.

Med sigte på at øge vejlederkompetencen specielt på *erhvervsskolerne* iværksættes i 1997 et særligt kursusforløb for vejlederne.

Hvad angår studie- og praktikophold inden for *de videregående uddannelser* er allerede nævnt det incitament til at øge studentermobiliteten, ministeriet har sat i værk fra 1996 i form af det særlige internationaliseringsstilskud både til danske studerendes studieophold i udlandet og til udenlandske studerendes studieophold i Danmark. Ordningen udløste i 1996 i alt 28 mio. kr. til uddannelsesinstitutionerne for i alt knap 6.000 studerende. Et meget væsentligt nationalt bidrag til internationaliseringen må man sige.

I denne forbindelse skal også nævnes lovforslaget om ændring af lov om almene boliger, som bl.a. indebærer, at de lokale myndigheder i samråd med uddannelsesinstitutionerne kan

anvise op til 10% af det samlede antal ungdomsboliger til udvekslingsstuderende. Når lovforslaget forhåbentlig bliver vedtaget til marts, har jeg god grund til at tro, at de udvekslingsstuderendes boligforhold i Danmark vil blive væsentligt forbedret.

Det er dog fortsat sådan, at Danmark sender en lille tredjedel flere studerende ud, end vi modtager. Een af barriererne for en tilfredsstillende balance i studentermobiliteten er naturligvis det danske sprog. Det er derfor forståeligt, at mange af de videregående uddannelsesinstitutioner har planer om at øge omfanget af den undervisning, der udbydes på fremmedsprog.

Men naturligvis skal der også værnes om dansk sprog og kultur. Det er derfor interessant at notere, at enkelte institutioner ønsker at satse mere på at udvikle særlige uddannelsesstilbud på dansk til udenlandske studerende med interesse for danske eller skandinaviske kultur- og samfundsforhold. I denne forbindelse skal fremhæves Europa-Dansk projektet, som også blev nævnt i redegørelsen til Folketinget sidste år. Det er et multimedieprojekt, der består af et præsentationsprogram om dansk kultur, uddannelse m.m. og et undervisningsprogram i dansk. Udenlandske studerende er allerede via dette redskab blevet fjernundervist med meget fine resultater.

En anden barriere for mobilitet er problemerne med at få anerkendt studier i udlandet. Det Europæiske meritoverførselssystem, ECTS, er en god løsningsmulighed. Ministeriet arbejder også på at opløse problemet ved at give de danske studerende mulighed for at få deres eksamensresultater fra udenlandske studieophold til at stå på eksamensbeviset. Hidtil har de kun kunnet overføres med »Bestået«. Fremmedsprogede tillæg til eksamensbeviserne (Diploma-supplement) er også en måde at nedbryde barrierer for mobilitet på.

Der er en række andre barrierer for mobilitet – ikke kun i Danmark, men også i de øvrige EU-lande. Den nyligt udkomne EU Grøn bog om dette giver en række forslag til løsninger af problemerne. Dem vil jeg nu gennemgå nøje og se, hvad der kan gøres på undervisnings- og uddannelsesområdet. På nogle områder er Danmark dog allerede med i frontlinien; fx har danske studerende længe kunnet medtage deres danske SU til udlandet. Fra den 1. januar 1996 har det været muligt at få SU med til udlandet i fire år mod tidligere tre år. Det ekstra år har været en succes – ikke mindst blandt de stude-